

[Handelsministeren.]

noget efterhånden givet, at der sker denne direkte overførsel pr. 1. februar 1973.

Jeg er glad for at kunne benytte denne lejlighed til at bekræfte, at jeg som handelsminister finder det naturligt, at sukkerordningen fremtidig, da sukker indgår under fællesmarkedsordningernes landbrugsordninger, overgår til landbrugsministeren, og at sukkerproblemer fremtidig bliver administreret af det særlige EF-direktorat i landbrugsministeriet.

Jeg føler det på den anden side rigtigst, at de problemer, der er knyttet til denne ordnings afvikling, klares i den nuværende ressort, men det er vores tanke at skabe en overgang ved kgl. resolution, der muliggør, at de nye ordninger allerede fra deres ikrafttræden administreres af landbrugsministeren.

Til fru Dagmar Andreasen skal jeg sige, at der vel næppe er nogen tvivl om, for nærværende i alt fald, at selv om de to sæt priser er tilnærmet overordentlig meget til hinanden, vil der ske en beskeden prisforhøjelse ved indgangen til denne nye ordning. Jeg ved, at der er adskillige, der har ubehag af en sådan prisforhøjelse. På den anden side må vi vel erkende, at der er sket en ændret vurdering af begrebet sukker til konsum: hvor man tidligere i meget stærk grad anså det for et næringsstof, er der jo nok adskillige og ikke mindst adskillige læger og tandlæger, der har andre vurderinger i dag. Men det betyder ikke, at jeg ikke er overordentlig enig i, at vi fortsat her i Danmark har en forpligtelse til at følge prisudviklingen og forhindre, at den får lejlighed til at trække sig for langt op i forhold til det europæiske gennemsnit. Dels er det min opfattelse, at selve ordningen er egnet til, at der foretages en nivellering, dels vil jeg gerne understrege, at monopohråd og monopoltilsyn vil være berettiget til at følge denne udvikling, ikke mindst i dens indledningsfase.

Endelig kan jeg bekræfte over for fru Inger Lise Petersen, at de beskæftigelsesmuligheder, vi tidligere har interesseret os for i for-

bindelse med sukkerordningen, ser ud til at være fortsat af samme karakter i den nye ordning som i den hidtil eksisterende.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om mønstring af søfarende m. v.

(Lovforslaget (nr. 91) findes i tillæg A. sp. 2095, fremsættelsen i tidenden sp. 1048).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Risgaard Knudsen: Det foreliggende lovforslag skulle ikke kunne give anledning til mange bemærkninger. Såvel lovforslagets bestemmelser som den påtænkte administration er der udførligt redegjort for fra handelsministerens side. Jeg kan ikke skjule, at jeg finder, der er grund til at glæde sig over, at det foreslåede mønstringssystem vil betyde en rationalisering af hele mønstringsadministrationen.

Der er grund til at hæfte sig ved, at ved lovforslagets forelæggelse for de søfarendes organisationer har en række af disse fremsat ønske om en ændring af reglerne i loven om sømandsuddannelse; jeg forstår fuldt ud, at der er peget herpå fra de pågældende organisationers side. Omvendt er jeg også enig med handelsministeren i, at spørgsmålet om sømandsuddannelsen ikke hører hjemme i den lovgivning, vi behandler her i dag.

Spørgsmålet om ændringer i sømandsud-

[Risgaard Knudsen.]

dannelsen går jeg imidlertid ud fra at vi inden ret længe hører nærmere om. Jeg tror i hvert fald, at søens folk venter visse initiativer på dette område, og såfremt handelsministeren i dag kan give nærmere oplysning om denne side af sagen, er jeg heller ikke i tvivl om, at søens folk vil sætte pris herpå.

Jeg kan i øvrigt anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling, og med henblik på de påtænkte ændringer i mønstringsadministrationen kan jeg ikke afholde mig fra at tilkendegive, at jeg håber også, lovforslaget må kunne være færdigbehandlet inden dette års udgang.

Knud Thomsen: Man har øjensynlig skrevet gode love for 100 år siden. Det lovforslag, vi i dag behandler, trækker jo mønstringsandelen af forhyrings- og mønstringslovgivningen ud til en særskilt lov, og de bestemmelser, der nu laves om på, stammer altså som oplyst af ministeren fra 1872 og har jo virket godt.

Det forekommer mig, at ministeren også i denne sag har haft en heldig hånd, og man kan kun håbe, at den lov, vi nu skal til at arbejde med, vil stå i lige så lang tid.

Jeg synes, lovforslaget er i god overensstemmelse med de faktisk herskende forhold på dette marked, og har set med interesse, at det er hensigten at etablere et samarbejde med sømandsskattekontoret, ligesom også administration af sygesikrings- og dagpengeordningen skal ledes sådan, at der strengt taget bliver én dør for alle søfarende at gå ind ad med deres spørgsmål.

Vi kan anbefale lovforslaget og skal gerne lægge hånd til en meget hurtig udvalgsbehandling.

Jeg vil gerne sige ved denne lejlighed, at hvad jeg har hørt om sømandsskattekontoret er godt. Jeg hører, det har et godt ry. Man er imødekommende, smidig med forståelse for de særlige vilkår, der knytter sig til de søfarendes forhold, og jeg kan kun håbe, at den tone, der dér har været, det gode samarbejde, der dér har været, og den enighed, der har hersket om en god administration, også vil kunne gøres gældende for dette betydelig større kontor, som jo kaldes et direktorat, men som, hvis ministeren ikke vil misforstå mig, nødig skulle have et meget

direktoratspræget look i det daglige, men mere være et virkeligt serviceorgan.

Det er jo en betydelig udvidelse, der kommer af det personel, der skal til, ikke inden for handelsministerens område, men på grund af de medarbejdere, i alt 16 personer, der skal til at administrere sygesikrings- og dagpengeordningen. Jeg går ud fra, at handelsministeren vil have vanskelighed ved at svare på, om det er nødvendigt eller ej med denne store udvidelse, som i alt fald vi finder det er, men der vil jo være den mulighed, at vi fra arbejdsmarkedsudvalget, hvor jeg forstår sagen skal behandles, spørger socialudvalget om dettes mening i den sag, således at vi kan få en bedømmelse fra mere sagkyndige, end jeg føler jeg er i denne sag.

Som sagt kan vi anbefale lovforslaget og er parat til en meget hurtig udvalgsbehandling.

Jens Peter Jensen: Forslaget til lov om mønstring af søfarende er jo mere kortfattet og overskueligt end den gældende lovgivning, og det plejer vi normalt at sige er et plus, et fortrin. Jeg vil nu alligevel gerne sætte et spørgsmålstegn her og sige, at jeg tror, den højtærede handelsminister for en gangs skyld har været mere fåmælt, end godt er. For jeg lægger mærke til, at i dette lille enkelte lovforslag står der gang på gang, at handelsministeren fastsætter, handelsministeren kan fastsætte osv.

Vi kan tage § 3, stk. 2: hyrekontrakten skal udfærdiges på en formular, handelsministeren har godkendt. § 4: Handelsministeren fastsætter regler for indberetning til mønstringsmyndigheden om førerskifte i danske skibe. § 5, stk. 1: Handelsministeren fastsætter nærmere regler om mønstring og om kontrol med mønstring. Stk. 2: Handelsministeren kan fastsætte regler om sådanne lempelser osv. § 6, stk. 1: Kontrol med mønstringen forestås af en mønstringsmyndighed, hvis organisation og arbejdsområde fastsættes af handelsministeren.

Det vil sige, at vi faktisk ikke ved ret meget om, hvad handelsministeren egentlig har tænkt sig med denne lovgivning. Vi møder altså her et nyt tilfælde af bemyndigelseslovgivning, som jeg nok synes kan vække betænkelighed, fordi der her sker en sam-

[Jens Peter Jensen.]

menblanding af den lovgivende og den udøvende myndighed.

Jeg vil bede den højtærede handelsminister have under overvejelse, om der ikke inden lovens endelige vedtagelse kan ske en tydeliggørelse af, hvad de ønskede bemyndigelser til handelsministeren vil blive brugt til. Jeg tror, det vil være en betryggelse for folketinget, hvis ministeren, når vi nu har haft udvalgsbehandling og vi kommer til anden behandling, dér vil benytte lejligheden til at gøre denne forsamling delagtig i sine overvejelser. Jeg tror, ministeren med den gode måde, han plejer at have at ræsonnere på, vil være enig med mig om det betænkelige i, at vi gennemfører en lovgivning, som vi faktisk ikke ved hvad meningen er med, og hvordan den vil komme til at fungere.

Som jeg læser lovforslaget og den måde, ministeren har forelagt det på, vil jeg sige, at sigtet er jo godt. Jeg forstår, at det også har fundet bifald hos de organisationer, som repræsenterer de direkte interesserede parter, og jeg vil føje til, at hvis man ved lovens udførelse i praksis vil leve op til ministerens motiveringer for lovforslaget, bliver der tale om en værdifuld forenkling af administrationen.

Jeg synes, det er fornuftigt, at man vil fritage toldvæsenet og udskrivningsvæsenet for de opgaver med hensyn til mønstringsaffærerne, som der har været tale om hidtil, og lægge dem hos en central myndighed. Men, højtærede handelsminister, er det ikke lidt vel prætentøst at tale om direktorat? Jeg tænker også på, hvad omkostningerne ved det kan blive, for der skal jo så være en direktør, og for at være en rigtig direktør skal man også have nogle andre, der fylder godt op i sædet ved siden af, så vi kunne vel godt have nøjedes med et sekretariat. Det kniber jo somme tider for finansministeren og økonomi- og budgetministeren at holde styr på inflationen, men inflationen har jo mange former: en af formerne er altså at lave et direktorat her, hvor vi kunne nøjes med et sekretariat. Det håber jeg vi også kan få lejlighed til at se på i udvalget. Venstre kan anbefale lovforslaget, og det skal ikke støde på vanskeligheder hos os at få det gennemført inden juleferien, specielt hvis vi kan få en tydeliggørelse af, hvad hensigten

er med de administrative løsninger på de problemer, der er her.

Gerda Tosti Nielsen: På det radikale venstres vegne kan jeg tilsige en velvillig behandling af det foreliggende lovforslag.

Det forekommer hensigtsmæssigt og betryggende, at der nu indføres en ensartet fremgangsmåde og en ensartet behandling af samtlige søfarende, ikke mindst ved forhyring i oversøiske havne.

Mange bemyndigelser foreslås henlagt til handelsministeren. Jeg forudsætter, at de lempelser i reglerne om mønstring og kontrol med mønstring, der er nævnt i § 5, stk. 2, ikke bliver af videre omfang end de nu gældende.

Men i øvrigt kan jeg ikke se, at det er særlig hensigtsmæssigt at arbejde med fravigelser fra de almindelige regler i et system, vi nu ændrer dels for at rationalisere i første omgang, dels for at koordinere mellem mønstringsvæsenet og administrationen af sygesikrings- og dagpengeordningen. Hvis det rationelle hensyn skal føres igennem, var det måske rimeligt at overveje, om nogle af de enheder, der skal have særskilt behandling i systemet, kan udskilles, især da jeg går ud fra, at systemet skal bruges til at indsamle data, der vel med tiden skal behandles via edb.

Vi kan medvirke til den omtalte koordinering af mønstringslovens administration og behandlingen af sygesikrings- og dagpengeordningen, men vi ønsker oplyst forinden, hvilket omfang det foreslåede direktorat og administrationen vil få. De eksempler, der er nævnt i lovforslaget, giver ikke noget særlig godt sammenligningsgrundlag.

Med hensyn til de mange bemyndigelser, der ligger i lovforslaget, vil jeg gerne under udvalgsarbejdet have nærmere redegjort for, hvad ministeren tænker sig de skal indeholde, således at vi inden anden behandling har større klarhed over lovforslagets samlede indhold.

Jeg mener også, det vil være rimeligt, om udvalget overvejer placeringen af det nye direktorat og administrationen af mønstringsloven. Så vidt jeg kan se af lovforslaget, tænkes det placeret i København, men umiddelbart kan jeg ikke se, der er særlige hensyn, der taler for, at det skal være anbragt i København, og jeg vil mene, vi i

[Gerda Tosti Nielsen.]

udvalget kan overveje at få placeringen ud i provinsen, især når vi nu står over for etablering af en helt ny statsinstitution.

Ministeren ønsker en hurtig behandling af lovforslaget, og på det radikale venstres vegne kan jeg tilsige en hurtig og velvillig udvalgsbehandling.

Kurt Brauer: Vort partis ordfører i denne sag, hr. Arne Larsen, er i sidste øjeblik blevet forhindret i at være til stede, så jeg skal blot meddele, at socialistisk folkeparti vil redegøre nærmere for sin stilling ved anden eller tredje behandling.

Handelsministeren (Erling Jensen): Jeg skal takke for den principielle tilslutning til dette lovforslag om mønstring af søfarende.

Jeg skal bekræfte over for hr. Risgaard Knudsen, at hovedønsket med denne nye lovgivning dels er en rationalisering, som gør administrationen rimeligere og også billigere for samfundet, dels er samtidig at skabe større sikkerhed for, at mønstringsbestemmelserne overholdes i en ny situation, hvor skibe i langt mindre omfang end tidligere kommer ofte i dansk havn.

Over for hr. Risgaard Knudsens betragtninger om den videre lovgivning for de søfarende skal jeg nævne, at der allerede i denne samling vil blive fremsat et nyt sømandslovforslag, og det er min opfattelse, at disse to love naturligt bør følges op i den efterfølgende samling både med en lov om sømandsuddannelse og med en lov om bemanning, idet bemandingsproblematikken og uddannelsesproblematikken er nært samhørende.

Jeg takker for vurderingen fra alle sider om hurtig behandling og naturligvis især for hr. Risgaard Knudsens bemærkninger om en tilsigtet færdiggørelse inden årets udgang.

Over for hr. Knud Thomsen skal jeg bekræfte, at det, vi søger med denne lovgivning, jo også er at indrette os efter den løbende erhvervsudvikling og arbejdsmarkedsudvikling inden for søfarten. Jeg kan også bekræfte, at det er tanken, at det påtænkte direktorat for søfarende, der for øjeblikket sideløbende behandles ved en henvendelse til finansudvalget, tænkes etableret i et meget nært lokalefællesskab med det under

finansministeriet hørende sømandsskattedirektorat, bl.a. af den grund, at man derved vil kunne anvende det kartotek, som i dag er sømandsskattedirektoratets, og som oprindelig er startet af handelsministeriet, sådan at man derved får et fælleskartotek og sparer dobbelte datanoteringer og dataoplysninger.

Den udvidelse af personellet, der er knyttet til et direktorat for de søfarende, er udelukkende knyttet til dette direktorats overtagelse af en helt ny opgave, nemlig den efter drøftelser i administrationsdepartementet til handelsministeriet henlagte opgave at administrere sygesikrings- og dagpengeordningen for de søfarende; jeg skal i øvrigt nævne, at denne ordning stadig væk vil være under socialministerens tilsyn. Det er altså de for handelsministeriet foreliggende og i handelsministeriet vurderede oplysninger, der ligger til grund for det nøjagtige mandskabstal, der er sat på denne udvidelse, men ingen personaleudvidelser er knyttet til de områder, handelsministeriet hidtil har haft ansvaret for.

Hr. Jens Peter Jensen havde nogle bemærkninger om fåmælted, og jeg forstod, at han mente, at normalt var hverken han eller jeg blandt de fåmælte, men her havde han for en gangs skyld fanget mig i en usædvanlig fåmælted.

Det er nok rigtigt, at denne lov i sine paragraffer usædvanlig ofte giver ministeren en bemyndigelse. Men jeg vil gerne understrege, at det kun er af hensyn til erhvervsudviklingen og dens hurtige karakter, som jeg lige nævnte over for hr. Knud Thomsen; det betyder, at i dens begyndelsesfase vil jeg overordentlig gerne aflevere en redegørelse til det udvalg, der skal beskæftige sig med denne lovgivning, og beskrive, hvordan og hvor udelukkende praktisk og i mange tilfælde altså kontoradministrativt vi agter at anvende disse bemyndigelsesbestemmelser. Når det er bemyndigelsesbestemmelser og ikke konkrete udførminger, er motiveringen altså udelukkende den, at vi tror, udviklingen også på blanketområdet o.lign. vil gå så hurtigt, at vi nødig vil binde os til en endelig form. Men jeg tror, jeg kan tydeliggøre, som hr. Jens Peter Jensen sagde, sigtet med bemyndigelserne i et notat over for udvalget.

Det er nok rigtigt, at „direktorat“ kan

[Handelsministeren.]

lyde lidt prætentivt. Når ordet anvendes, er det udelukkende, fordi et direktorat har en helt bestemt række kendetegn, der viser, hvordan administrationen skal foregå. Det, der for os er det afgørende, er, at vi finder en mulighed for at placere disse problemer inden for en arbejdsform, hvor de kan løses, løses endeligt og løses hurtigt, og hvor de ikke går ind i den normale departementale behandling.

Jeg vil gerne i denne forbindelse bekræfte, både over for hr. Jens Peter Jensen og over for hr. Knud Thomsen, at der bestemt ikke i ordet direktorat skal ligge, at det er noget fra den enkelte sømand eller søfarende fjerntliggende og højtideligt begreb. Jeg tror, jeg kan glæde i hvert fald hr. Knud Thomsen med at sige, at en række af de medarbejdere, som han fra en tidligere gerning har et fortrinligt kendskab til, vil blive overført til dette arbejde og vil bevare den meget snævre kontakt med de søfarende, både de enkelte søfarende og deres organisationer, som de allerede i dag har.

Til fru Gerda Tosti Nielsen skal jeg som nævnt bekræfte, at vi i forbindelse med databehandlingen vil skabe et overordentlig nært samarbejde med sømandsskattedirektoratet og dele kartoteksproblematikken, hvad der i sig selv er en rationalisering. Jeg skal med hensyn til placeringen af et direktorat for søfarende blot pege på, at her må det efter min mening ikke være, skal vi sige de samfundshensyn, der er knyttet til en lokal placering, der er afgørende, men de hensyn, der er knyttet til at finde det placeringssted, hvor statistisk flest søfolk befinder sig, når de går i land. Det gør de her i København, og dette at lave et direktorat for søfarende er, hvis jeg må sige det populært, et beskedent forsøg på at lave en kommune for mennesker, der færdes til søs, på en række socialt betonede områder, og den skal placeres sådan, at de flest mulige af deres sociale problemer kan løses lettest muligt. Det er baggrunden for den foreslåede placering samtidig med, at en anden placering som sagt enten ville umuliggøre samarbejdet med det i København allerede placerede sømandsskattedirektorat eller nødvendiggøre også dettes flytning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 29. november, kl. 13 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Gert Petersen.*
- 2) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Gert Petersen.*
- 3) *Spørgsmål til ministrene.*
- 4) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven og investeringsfondsloven.
- 5) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om skattemæssig opgørelse af varelagre m.v.
- 6) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af ligningsloven.
- 7) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af ligningsloven [af Juul-Madsen m.fl.].
- 8) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme [af Guldberg m.fl.].

Mødet hævet kl. 14.27

27. møde.

Onsdag den 29. november kl. 13.

Første næstformand (Grete Hækkerup): I skrivelse af dags dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse og forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse.

I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.

I skrivelse af dags dato meddeler socialministeren, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg. (Udvidet klageadgang m. v.).

Retsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Sabotage mod luftfartøjer m. v.). Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om indfødsrets meddelelse.*

Nærværende lovforslag er udarbejdet efter de samme retningslinjer som det forslag, som jeg fremsatte for folketinget den 4. oktober 1972, og som blev vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 2. november 1972. Det nu fremsatte lovforslag omfatter i alt 576 personer.

I lighed med tidligere år er det min hensigt senere i folketingsåret at fremsætte forslag om meddelelse af dansk indfødsret til yderligere et antal personer.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje folketings velvillige og hurtige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse.*

Efter de gældende regler i den kommunale styrelseslov kan kommunalbestyrelsesmedlemmer, der dokumenterer tabt arbejdsfortjeneste ud over det medlemmet tilkommende diætbeløb, få erstatning herfor, dog at der pr. dag højst kan udbetales et beløb svarende til det dobbelte af det diætbeløb, der er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed.

Da lønudviklingen har medført, at der i en række tilfælde vil kunne blive tale om tabt arbejdsfortjeneste, der ikke kan dækkes inden for det nævnte maksimum, hvilket med tiden kan indebære en fare for en skæv rekruttering af kommunalbestyrelsesmedlemmer, foreslås det maksimale erstatningsbeløb forhøjet til 3 gange det fastsatte diætbeløb. Efter gennemførelsen af en påtænkt forhøjelse af diæternes grundbeløb vil det maksimale erstatningsbeløb pr. dag herefter udgøre 256 kr. 65 øre.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Finansministeren (Henry Grünbaum): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.*

Ved den seneste ændring af lov om særlig indkomstskat i juni 1972 skærpedes lovens regler om beskatningen af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom. Det blev bl. a. bestemt, at fortjenesten ved et dødsbos salg af fast ejendom skal forhøjes — ikke som hidtil med 66 $\frac{2}{3}$ pct. — men med 80 pct., forinden den særlige indkomstskat beregnes. Det medfører bl. a. en forøgelse af den latente skattebyrde, som arvingerne i visse tilfælde overtager efter kildeskattelovens regler om beskatningen ved dødsfald m. v.

I konsekvens af denne ændring stilles der nu forslag om en tilsvarende ændring af den procent, hvormed fortjenesten skal forhøjes, forinden man beregner den passivpost, hvorom der er regler i kildeskattelovens § 33 A, stk. 2.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne til dette, skal jeg anbefale, at lovforslaget undergives en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Socialministeren (Eva Gredal): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om*